

Nr 221.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående anvisande av anslag å tilläggsstat för år 1918 under fjärde huvudtiteln för bestridande av uppkommande merkostnader för vissa byggnadsföretag vid armén; given Stockholms slott den 22 mars 1918.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att

dels för bestridande av uppkommande merkostnader för vissa i samband med 1914 års härordning beslutade byggnadsföretag vid armén å tilläggsstat för år 1918 under fjärde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1,000,000 kronor, att tillsvidare utgå av tillfälliga lånemedel för att sedermera ersättas av lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål eller annan fond, dit köpeskillingarna för nu till lantförsvaret anslagna fastigheter, vilka med riksdagens samtycke försäljas, kunna komma att inflyta,

dels ock, vid bifall härtill, höja den uti förslaget till tilläggsstat till riksstaten för år 1918 under rubriken »Specifikation av statens inkomster» upptagna posten »Tillfällig upplåning» med 1,000,000 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

E. A. Nilson.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 22 mars 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Efter gemensam beredning inom lantförsvars- och finansdepartementen yttrade chefen för förstnämnda departement, statsrådet Nilson, följande:

»Enligt 1914 års härordningsbeslut skola åtskilliga nya byggnader för armén uppföras. Kostnaderna för dessa byggnadsarbeten hava, med iakttagande av vissa utav 1915 och 1916 års riksdagar godkända jämkningar i de ursprungliga kostnadsberäkningarna, beräknats uppgå till sammanlagt 16,060,300 kronor.

Av det sålunda beräknade beloppet har riksdagen för åren 1915—1918 anvisat tillhoppa 14,028,300 kronor, därav 11,003,175 kronor förskjutits av statsverkets värnskattefond och 3,025,125 kronor av tillgängliga medel för att sedermera ersättas av lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål eller annan fond, dit köpeskillingarna för nu till lantförsvaret anslagna fastigheter, vilka med riksdagens samtycke försäljas, kunna komma att inflyta.

På grund av den rådande kristiden hava emellertid flertalet av ifrågavarande byggnadsarbeten icke kunnat utföras inom ramen för de ursprungligen uppgjorda kostnadsberäkningarna, utan hava särskilda medel

måst av riksdagen anvisas för bestridande av uppkommande merkostnader. Sålunda beviljade 1917 års riksdag, efter därom av Kungl. Maj:t gjord framställning, för ifrågavarande ändamål ett förslagsanslag av 1,000,000 kronor, att efter Kungl. Maj:ts beprövande av arméförvaltningen eller statskontoret förskjutas för att sedermera ersättas av lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål eller annan fond, dit köpeskillingarna för nu till lantförsvaret anslagna fastigheter, vilka med riksdagens samtycke försålles, kunde komma att inflyta.

Under punkten 63 av fjärde huvudtiteln i årets statsverksproposition anmälde för riksdagen, att å förenämnda, för bestridande av uppkommande merkostnader beviljade förslagsanslag anvisats tillhopa 1,453,872 kronor 50 öre samt att arméförvaltningen beräknat merkostnaderna för de byggnadsarbeten, som återstode att utföra, till sammanlagt 5,604,000 kronor. Då med hänsyn till de för närvarande rådande höga byggnadskostnaderna igångsättandet av sådana byggnadsarbeten, vilka icke vore av brådskande natur, borde tillsvidare uppskjutas, ansågs medel icke böra äskas för bestridande av samtliga de för ifrågavarande byggnadsföretags fullbordande uppkommande merkostnaderna. För att emellertid medel måtte stå till förfogande för utförande av sådana byggnadsarbeten, som vid företagen prövning funnes vara av natur att icke kunna utan avsevärda olägenheter uppskjutas, ansågs, i överensstämmelse med vad nästlidet års riksdag i ämnet beslutat, visst belopp, förslagsvis 1,000,000 kronor, böra för ändamålet ställas till Kungl. Maj:ts förfogande.

I enlighet härmed föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att för bestridande av uppkommande merkostnader för vissa i samband med 1914 års härordning beslutade byggnadsföretag vid armén för år 1919 bevilja ett förslagsanslag av 1,000,000 kronor, att tillsvidare utgå av tillfälliga lånemedel för att sedermera ersättas av lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål eller annan fond, dit köpeskillingarna för nu till lantförsvaret anslagna fastigheter, vilka med riksdagens samtycke försålles, kunde komma att inflyta.

Uti den 12 mars 1918 avgivet utlåtande (nr 4 A) angående regleringen av utgifterna under riksstatens för år 1919 fjärde huvudtitel, innefattande anslagen till lantförvarsdepartementet, förklarade riksdagens statsutskott sig icke hava funnit anledning till erinran mot det belopp, som för år 1919 äskats för ifrågavarande ändamål liksom ej heller rörande sättet för beredande av de erforderliga medlen. Å det av 1917 års riksdag under förskottstitel anvisade förslagsanslaget, 1,000,000 kronor, hade Kungl. Maj:t, såsom ovan nämnts, redan under år 1917 anvisat tillhopa 1,453,872 kronor 50 öre. Departementschefen syntes emellertid

förutsätta, att detta förslagsanslag, som icke knutits till något visst år, även för år 1918 skulle för samma ändamål tagas i anspråk. Det av Kungl. Maj:t begärda anslaget avsåge nämligen 1919 års utgifter. Ett dylikt förfaringssätt syntes dock utskottet icke stå i överensstämmelse med de av riksdagen antagna principerna för förskottsväsendets avveckling. Slutligen ansåge utskottet, att anslaget i fråga, vilket av Kungl. Maj:t upptagits under titel 'Förslag till statsverket' å utgifter för kapitalökning, borde uppföras å fjärde huvudtiteln.

Med anledning av statsutskottets förevarande utlåtande, mot vilket riksdagens kamrar icke framställt någon erinran, torde särskilt anslag böra äskas å tilläggsstat för år 1918 för bestridande av uppkommande merkostnader för sådana, nu ifrågavarande byggnadsföretag, vilka vid företagen prövning finnas vara av natur att bära under året igångsättas. Anslaget torde, i likhet med det år 1917 och det av innevarande års riksdag beviljade, lämpligen bära bestämmas till förslagsvis 1,000,000 kronor. Jämväl detta anslag bör tillsvidare utgå av tillfälliga lånemedel för att framdeles ersättas av inflytande tomtförsäljningsmedel. I enlighet med statsutskottets förenämnda uttalande torde anslaget bära upptagas under fjärde huvudtiteln.

Jag får alltså hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att

dels för bestridande av uppkommande merkostnader för vissa i samband med 1914 års härordning beslutade byggnadsföretag vid armén å tilläggsstat för år 1918 under fjärde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1,000,000 kronor, att tillsvidare utgå av tillfälliga lånemedel för att sedermera ersättas av lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål eller annan fond, dit köpeskillingarna för nu till lantförsvaret anslagna fastigheter, vilka med riksdagens samtycke försäljas, kunna komma att inflyta,

dels ock, vid bifall härtill, höja den uti förslaget till tilläggsstat till riksstaten för år 1918 under rubriken 'Specifikation av statens inkomster' upptagna posten 'Tillfällig upplåning' med 1,000,000 kronor.»

Till denna, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Erik von Horn.